

Målnummer:	UM2994-19	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2019-11-13		
Rubrik:	Åtgärder som ett offentligt biträde vidtar för att överklaga Migrationsverkets avslagsbeslut i ett ärende om snabb handläggning enligt 12 § förvaltningslagen har ett sådant samband med den rättsliga angelägenheten i vilken biträdet är förordnad att de ingår i uppdraget.		
Lagrum:	<ul style="list-style-type: none"> • 27 § rättshjälpslagen (1996:1619) • 5 § lagen (1996:1620) om offentligt biträde • 18 kap. 1 § utlänningslagen (2005:716) • 12 § förvaltningslagen (2017:900)		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none"> • RÅ 1994 not. 567 • RÅ 1997 not. 31 • NJA 2008 s. 1080		

REFERAT

Migrationsverket förordnade i augusti 2017 EP som offentligt biträde åt en asylsökande i hans ärende om avvisning eller utvisning. I december 2018 lämnade sökanden in en begäran om att få ärendet avgjort enligt 12 § förvaltningslagen (2017:900). Migrationsverket beslutade den 30 januari 2019 att avslå hans begäran. Han överklagade beslutet till migrationsdomstolen. EP, som biträdde honom, yrkade ersättning för en timmes arbete.

Förvaltningsrätten i Stockholm, migrationsdomstolen (2019-02-18, ordförande Persson), biföll överklagandet. EP:s yrkande om ersättning avvisades. Som skäl för det beslutet angav domstolen att den aktuella frågan i migrationsdomstolen inte avsåg frågan om avvisning eller utvisning och att yrkandet om ersättning därför inte kunde prövas av migrationsdomstolen inom ramen för det aktuella målet.

EP överklagade beslutet att avvisa yrkandet om ersättning och yrkade i första hand att migrationsdomstolens dom skulle undanröjas såvitt avser frågan om ersättning och målet visas åter till domstolen för fortsatt prövning. I andra hand yrkade EP att hon skulle tillerkännas begärd ersättning i migrationsdomstolen. Hon förde fram i huvudsak följande. Prövningen i migrationsdomstolen har rört en fråga som är så pass nära kopplad till frågan om en eventuell avvisning eller utvisning att förordnandet även bör omfatta detta. Det ligger i ett offentligt biträdes uppdrag att verka för den asylsökandes bästa och tillvarata dennes rätt i frågan om avvisning eller utvisning. Om ett offentligt biträde inte bistår en asylsökande med att överklaga ett beslut av förevarande slag äventyras förtroendet mellan biträdet och huvudmannen.

Justitiekanslern motsatte sig inte bifall till överklagandet och förde fram bl.a. följande. Det kan ifrågasättas om lagstiftarens avsikt har varit att den asylsökande själv ska klara av att upprätta en överklagandeskrift och argumentera för sin sak i frågan om att få sitt asylärende avgjort. I detta fall har överklagandet varit nödvändigt för att tillvarata sökandens rätt av att få sitt ärende om avvisning eller utvisning skyndsamt avgjort. EP:s biträde i den delen torde därför kunna betraktas som en sådan rättslig bifråga - med tillräcklig anknytning till ärendet om avvisning eller utvisning - att åtgärden omfattas av förordnandet. En strikt tolkning av bestämmelserna om offentligt biträde enligt utlänningslagen (2005:716) och 12 § förvaltningslagen talar emellertid i en annan riktning.

Sveriges advokatsamfund som getts tillfälle att yttra sig i målet förde fram bl.a. följande. Frågan om överklagande av beslutet att avslå begäran om skyndsam handläggning kan inte ses isolerad från asylärendet. Överklagandet bör i stället ses som ett led i talan avseende asylärendet. En advokat har en lagstadgad skyldighet att iakttä god advokatsed. Att inte biträda klienten vid överklagandet av ett beslut om avslag på skyndsam handläggning skulle i detta fall strida mot god advokatsed och måste rimligen falla inom ramen för förordnandet.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2019-11-13, Fridström, van der Stad, referent, och Eriksson / föredragande Vinterskog), yttrade:

Enligt 18 kap. 1 § utlänningslagen ska offentligt biträde förordnas bl.a. i vissa mål och ärenden om avvisning och utvisning, om det inte måste antas att behov av biträde saknas. Av 5 § lagen (1996:1620) om offentligt biträde framgår att bestämmelserna om ersättning till rättshjälpsbiträde i 27 § rättshjälpslagen (1996:1619) ska tillämpas även i fråga om ett offentligt biträde. Ett rättshjälpsbiträde har enligt den bestämmelsen rätt till skälig ersättning för arbete, tidspillen och utlägg som uppdraget har krävt.

Av 12 § förvaltningslagen följer att om ett ärende som har inletts av en enskild part inte har avgjorts i första instans senast inom sex månader, får parten skriftligen begära att myndigheten ska avgöra ärendet.

Högsta domstolen har i NJA 2008 s. 1080 uttalat att ett rättshjälpsbiträde har att bistå huvudmannen inte bara i den angelägenhet som anges i beslutet om rättshjälp utan också i med denna angelägenhet förbundna rättsliga bifrågor om så erfordras för att säkerställa att huvudmannen kommer till sin rätt. Högsta förvaltningsdomstolen har funnit att en fråga om att få ut en allmän handling hade ett sådant samband med ett utlänningsärende att ett fullföljande av talan i den frågan föll inom ramen för uppdraget som offentligt biträde i utlänningsärendet (se RÅ 1994 not. 567 och RÅ 1997 not. 31).

Migrationsöverdomstolen anser att frågan om att få ärendet avgjort har ett sådant samband med den rättsliga angelägenhet i vilken EP är förordnad som offentligt biträde, att överklagandet av beslutet i det ärendet ska anses ingå i hennes uppdrag. Åtgärderna har också varit nödvändiga för att tillvarata hennes huvudmans intressen. EP är därför berättigad till ersättning för sitt arbete. Skäl att visa målet åter till migrationsdomstolen för prövning av med vilket belopp ersättning ska utgå saknas. Den begärda ersättningen är skälig. Hennes andrahandsyrkande ska därför bifallas.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen upphäver migrationsdomstolens beslut att avvisa EP:s begäran om ersättning och beviljar henne ersättning med 1 725 kr varav 1 380 kr avser arbete och 345 kr avser mervärdesskatt.

Sökord:

Litteratur:
